

Praktische gids

BTW en onderwijs

Kelly Verheyden

Academiejaar 2014-2015

BaNaBa boekhoudkundige en fiscale expertise

UC Leuven-Limburg

1 Voorwoord

Van harte welkom in de praktische gids BTW en onderwijs.

Graag wil ik iedereen bedanken die hun steentje(s) bijgedragen hebben tot de realisatie van dit eindwerk. Zonder hun hulp zou mijn eindwerk niet hetzelfde zijn geworden.

Al eerste wil ik mijn promotor Mark De Boevere bedanken, die mij met raad heeft bijgestaan tijdens het schrijven van mijn eindwerk.

Daarnaast wil ik mijn leidinggevende Inge Ceustermans en mijn naaste collega's van UC Limburg vzw bedanken voor de nodige uitleg en hulp.

Als laatste wil ik mijn vriend Robin en mijn familie bedanken voor de morele steun en het naleeswerk.

2 Inhoudsopgave

1	Voorwoord	1
2	Inhoudsopgave	2
3	Inleiding	4
4	Historiek: hoe was het voor 1/1/2014	5
5	Wijziging: hoe is het vanaf 1/1/2014	7
5.1	De voornaamste wijziging	8
5.2	Oplossing voor commerciële ondernemingen?	9
6	Gemengde BTW plicht	10
6.1	Algemeen verhoudingsgetal	10
6.1.1	Voorlopig en definitief verhoudingsgetal	11
6.2	Werkelijk gebruik	11
6.2.1	Bepaling van het werkelijk gebruik	12
7	Overgang van BTW-plicht naar niet BTW-plicht, overgang van niet BTW-plicht naar BTW-plicht.....	13
7.1	Herzieningen op investeringen	13
8	Wat moet er allemaal op een factuur vermeld worden?.....	15
9	Opeisbaarheid van de BTW, definitieve regeling.....	16
10	BTW op aankoopfacturen	17
10.1	algemeen.....	17
10.1.1	Voorbeeld factuur + creditnota	18
10.2	Intracommunautaire verwerving (verlegging van de heffing).....	19
10.2.1	Voorbeeld factuur + creditnota intracommunautaire verwervingen	20
10.3	Medecontractant	21
10.3.1	Voorbeeld factuur + creditnota medecontractant	22
11	BTW op verkoopfacturen (rekening houden of er een tegenprestatie is).....	23
11.1	algemeen	23
11.2	Verkoopfacturen met BTW	24
11.2.1	Voorbeelden verkoopfacturen + creditnota met BTW	25
11.3	Verkoopfacturen vrij van BTW	26
11.3.1	Voorbeelden verkoopfacturen + creditnota vrij van BTW.....	27
11.4	Verkoopfacturen intracommunautair.....	28
11.4.1	Intracommunautaire levering [art. 39bis W.BTW]	28

11.4.2	Intracommunautaire dienst [art. 18§1]	28
11.4.3	Voorbeelden intracommunautair + creditnota.....	30
12	BTW-aangifte	31
12.1	Wat als er negatieve bedragen in de BTW-aangifte staan?	38
12.2	Decembervoorschot	38
12.3	Periode 1412, BTW-aangifte	39
12.4	Vak 00 (voorheen vak 47)	40
13	Besluit.....	41
14	Bronvermelding.....	42

3 Inleiding

Binnen de associatie van KU Leuven wordt in bijna iedere hogeschool met het boekhoudprogramma ProAcc gewerkt. Ikzelf heb er ondertussen 4 jaar ervaring mee. Daarom heb ik als eindwerk ervoor gekozen om een praktische gids BTW en onderwijs uit te werken. Ik wil via deze handleiding laten zien hoe we de materie BTW binnen onze hogeschool UC Limburg vzw (voorheen KHLim) toepassen.

Zoals de meeste hogescholen zijn we als hogeschool een gemengde BTW-plichtige organisatie en voeren we de boekhouding op analytisch niveau.

Op de boekhouding van de hogeschool merk ik dat er veel fouten gebeuren bij de facturen die we ontvangen. Veel ondernemingen weten niet dat we als hogeschool gemengd BTW-plichtig zijn, vergeten dan ook vaak ons BTW-nummer te vermelden en dit heeft tot gevolg dat de factuur foutief is opgesteld.

Waarom het van groot belang is dat de facturatie correct gebeurt, ga ik verder toelichten in dit eindwerk.

In het eerste deel van mijn eindwerk vertel ik wat de wetswijziging vanaf 1/1/2014 van art. 44§2,4° W.BTW teweeg heeft gebracht binnen het onderwijs en welke oplossing je eventueel kunt aanbieden.

Daarnaast bespreek ik in het kort het algemeen verhoudingsgetal en werkelijk gebruik.

In het tweede deel leg ik de basisbegrippen uit in functie van de aankoop- en verkoopfacturen met bijhorende voorbeelden.

In het laatste deel leg ik stap voor stap uit welke controles je moet uitvoeren om een BTW-aangifte binnen een grote organisatie correct uit te voeren.

De basiskennis van het boekhouden moet aanwezig zijn om dit eindwerk te kunnen begrijpen.

4 Historiek: hoe was het voor 1/1/2014

Vanaf 1 januari 2008 zijn de (meeste) hogescholen BTW-plichtig geworden. Het algemeen principe waarom de hogescholen in 2008 BTW-plichtig zijn geworden is dat levering van goederen en diensten onder “bezwarende titel”¹ een BTW-plichtige handeling is wanneer ze in België plaatsvindt [art. 2 W.BTW].

De reden van de wijziging is artikel 39 van de programmawet van 27 december 2006. Dit heeft artikel 6 van het BTW wetboek in belangrijke mate gewijzigd. Hierdoor zijn vanaf 1 juli 2007 alle overheden en overheidsinstellingen BTW-plichtig in volgende gevallen:

- Indien zij handelingen verrichten die vrijgesteld zijn krachtens artikel 44 van het BTW wetboek, waartoe het verstrekken van school- of universitair onderwijs behoort;
- Indien zij handelingen verrichten waarbij een behandeling als niet-belastingplichtige tot concurrentievervalsing van enige betekenis zou leiden;
- Indien zij handelingen verrichten die opgesomd zijn in het gewijzigde artikel 6 van het BTW wetboek.

Voor alle andere werkzaamheden die zij als overheid verrichten, blijven zij niet BTW-plichtig.

Concreet betekent dit dat alle onderwijsactiviteiten en de daarmee nauw samenhangende diensten vrijgesteld blijven van BTW. Alle dienstverleningen en contractonderzoeken daarentegen komen nu wel binnen de BTW-sfeer omwille van de bepaling over de concurrentievervalsing.

Uitzondering daarop vormen het gesubsidieerde onderzoek (zonder overdracht intellectuele eigendomsrechten) en het collectief onderzoek (in algemeen belang). Deze vormen van onderzoeken gebeuren immers niet onder “bezwarende titel”.

Vrijstelling [art. 44§2,4°]:

Het verstrekken van school- of universitair onderwijs, beroepsopleidingen en –herscholing, en het verrichten van de “nauw daarmee samenhangende diensten en leveringen van goederen”², zoals het verschaffen van logies, spijzen en dranken en van voor het vrijgestelde onderwijs gebruikte handboeken, door instellingen die daartoe door de bevoegde overheid zijn erkend of die aan dergelijke instellingen zijn toegevoegd of ervan afhangen; het geven door leerkrachten van lessen met betrekking tot school- of universitair onderwijs, beroepsopleiding of -herscholing.

¹ Bezwarende titel: prestatie + tegenprestatie

De aard van de handeling is bepalend, niet de aard van de klant

² Houd een klassiek schoolgebouw in het achterhoofd, bijvoorbeeld les geven, schoolboeken verkopen/verhuren die nodig zijn voor de studenten

Maar een hogeschool doet meer dan alleen onderwijs verstrekken nl. onderzoek en dienstverlening. Sinds het decreet van 1994-1995 zijn we als hogeschool verplicht om onderzoek en dienstverlening uit te voeren.

Meer informatie betreffende dit decreet:

http://ond.vsko.be/portal/page?_pageid=1516,3229403&_dad=portal&_schema=PORTAL

5 Wijziging: hoe is het vanaf 1/1/2014

Sinds 1 januari 2014 werd de BTW regelgeving inzake onderwijs, beroepsopleiding of -herscholing sterk gewijzigd.

Oorzaak van de wetswijziging is de “te ruime” Belgische interpretatie van de onderwijsvrijstelling die niet strookt met de Europese Richtlijn; vrijstellingen dienen beperkend te worden uitgelegd.

Artikel 44,§2,4° W.BTW als omzetting van artikelen 132, lid1, i) en j) en 133, eerste alinea, a) richtlijn 2006/112/EG. Zie bijlage 1A+B.

Vrijstelling [art. 44§2,4°]

A) Het school- of universitair onderwijs, waaronder onderwijs aan kinderen en jongeren en de beroepsopleiding of -herscholing, met inbegrip van het verrichten van nauw samenhangende diensten en leveringen van goederen zoals het verschaffen van logies, spijzen en dranken en van het voor het vrijgestelde onderwijs gebruikt didactisch materiaal, door publiekrechtelijke³ lichamen of door andere organisaties die daartoe als lichamen met soortgelijke doeleinden worden aangemerkt, voor zover voornoemde lichamen niet systematisch het maken van winst beogen⁴ en eventuele winsten niet worden uitgekeerd maar worden aangewend voor de instandhouding of verbetering van de voornoemde diensten.

B) De lessen die particulier door leerkrachten worden gegeven en die betrekking hebben op school- of universitair onderwijs.

Welke activiteiten komen in aanmerking voor de BTW-vrijstelling onderwijs?

Drie vrijstellingscategorieën:

1. School- en universitair onderwijs:
het geven van lessen, in de regel gedurende een periode die overeenstemt met een school- of academiejaar, met pedagogisch programma en de organisatie van examens met het oog op de aflevering van een geschrift.
2. Beroepsopleidingen en -herscholing:
het onderricht met als doel een vak of beroep aan te leren evenals bijscholing, herscholing of permanente vorming. Geen voorschrift inzake de duur ervan.
3. Lessen particulier door leerkrachten gegeven m.b.t. school- of universitair onderwijs:
een “leerkracht” die op eigen verantwoordelijkheid en voor eigen rekening lessen geeft i.v.m. school of universitair onderwijs (ook studiebegeleiding, aanleren van studeermethoden).

³ Publiekrechtelijke: wat behoort tot de rechtsregel waarin de verhouding tussen overheid en burgers is vastgelegd

⁴ Winst beogen: doel is winst maken

5.1 De voornaamste wijziging

“Commerciële ondernemingen”⁵ kunnen niet langer genieten van de onderwijsvrijstellingen.

De toepassing is afhankelijk van de wijze waarop externe lesgevers hun professionele activiteiten organiseren:

Particulier

- Niet BTW-plichtig natuurlijk persoon
- Vergoeding via onkostennota
- Fiche 281.50

VZW (Vereniging zonder winstoogmerk)

- Factuur vrij van BTW
 - Fiche 281.50 indien geen rechtsgeldige factuur en geen vermelding BTW-nummer
- Tenzij:** factuur met BTW wanneer uit de boekhouding op systematische wijze een winstoogmerk blijkt en de winst onder de leden wordt verdeeld.

Commerciële ondernemingen (BVBA, NV, zelfstandigen met BTW-nummer,...)

- Factuur met BTW

Tenzij:

- o het een ‘kleine onderneming’ betreft [art. 56§2 W.BTW] (jaaromzet niet meer dan 15.000,00 EUR)

Vrijstellingsregeling is facultatief, een kleine onderneming kan ervoor kiezen om de normale regeling toe te passen.

Wanneer de kleine onderneming de vrijstellingsregeling wil toepassen is de factuur zonder BTW met vermelding op de factuur:

“Bijzondere vrijstellingsregeling - kleine ondernemingen”.

- o een ondergeschikt verband kan aangetoond worden t.a.v. de hogeschool (enkel ingeval zelfstandige, geen vennootschap).

In geval de lesgever een zelfstandige met BTW-nummer is, dient een onderscheid gemaakt te worden tussen een structurele⁶ lesopdracht en occasionele⁷ lesopdracht.

Volgende criteria zijn bepalend om de band van ondergeschiktheid tussen een fysieke persoon en de hogeschool te bepalen:

- De inhoud van de te onderwijzen leerstof
- De uurregeling
- De bezoldiging
- Het intern reglement (gevolg is dat binnen eenzelfde instelling geen verschillende afspraken gemaakt kunnen worden met externe lesgevers).

⁵ Commerciële onderneming: streven naar winst is noodzakelijk voor het voortbestaan van de onderneming

⁶ Structureel: is periodiek en herhaalt zich. De lesgever dient aangeworven te worden als personeelslid d.m.v. een arbeidsovereenkomst

⁷ Occasioneel: sporadisch, herhaalt zich niet, is van korte duur. Er dient een dienstverleningsovereenkomst als gastspreker afgesloten te worden.

Opmerking:

Om budgettaire verrassingen te vermijden is het noodzakelijk om steeds **prijsafspraken inclusief BTW** te maken met de externe lesgevers. Het al dan niet aanrekenen van BTW behoort tot de verantwoordelijkheid van de dienstverlener.

5.2 Oplossing voor commerciële ondernemingen?

Vrijstelling voor voordrachtgevers [art. 44§2,8° W.BTW]:

BTW-vrijstelling voor “de diensten aan organisatoren van voordrachten verstrekt door voordrachtgevers die als zodanig handelen”.

Naar analogie met de regeling voor uitvoerende artiesten mag deze vrijstelling toegepast worden door zowel natuurlijke personen als rechtspersonen, zolang de dienst maar bestaat uit het geven van een voordracht.

Het begrip ‘voordracht’ is zeer ruim en betekent:

“spreken over onderwerpen die de toehoorders kunnen onderrichten”.

Het is niet duidelijk of de BTW-administratie een onderscheid zal maken tussen ‘voordrachtgevers’ en ‘lesgevers’.

Vermoedelijk zal zij geen bezwaar hebben als de belastingplichtige de vrijstelling van voordrachtgevers zouden inroepen.

Deze vrijstelling kan dus ook ingeroepen worden door commerciële ondernemingen.

De beslissing van de administratie waaruit deze wijziging vanaf 1/1/2014 tot stand is gekomen, vind je terug in bijlage 2,3 en 4.

6 Gemengde BTW plicht

Zoals aangehaald in de inleiding is UC Limburg vzw zoals de meeste hogescholen gemengd BTW-plichtig.

Dit houdt in dat er 2 soorten geregelde werkzaamheden zijn waarvan één recht op aftrek geeft en de andere werkzaamheid geen recht op aftrek verleent.

- ✓ Recht op aftrek: contractonderzoek en dienstverlening
- ✓ Geen recht op aftrek: onderwijs

Volgens [art. 46 W.BTW] komen er twee methodes in aanmerking voor de berekening van de aftrekbare belasting:

1. Algemeen verhoudingsgetal
2. Werkelijk gebruik

Een gemengde BTW-plichtige kan voor de berekening kiezen tussen het algemeen verhoudingsgetal of het werkelijk gebruik.

6.1 Algemeen verhoudingsgetal

[Art. 46§1 W.BTW]: Wanneer de belastingplichtige in de uitoefening van zijn economische activiteit ook andere handelingen verricht dan handelingen waarvoor op grond van artikel 45 aanspraak op aftrek bestaat, wordt de belasting ter zake van de voor de activiteit gebruikte goederen en diensten in aftrek gebracht naar de verhouding van de breuk gevormd door het bedrag van de laatstbedoelde handelingen en het totale bedrag van de door de betrokkene verrichte handelingen.

Om het algemeen verhoudingsgetal te bepalen, maken we gebruik van volgende formule:

$$\text{Algemeen verhoudingsgetal} = \frac{\text{BTW omzet}}{\text{Totale omzet (exclusief subsidies)}}$$

Voorbeeld

$$\frac{680.779,08}{32.596.250,59} = 0,02 \rightarrow 2\% \text{ aftrekbaar}$$

Het percentage steeds naar boven afronden

Dit percentage passen we vervolgens toe op de aankoopfacturen:

Recht op aftrek = 2% van 21% BTW

Geen recht op aftrek = 98% van 21% BTW

Een uitgebreid voorbeeld van het algemeen verhoudingsgetal vind je in bijlage 5a+b+c.

6.1.1 Voorlopig en definitief verhoudingsgetal

De aftrek van de BTW volgens de regel van het algemeen verhoudingsgetal kan onmiddellijk worden verricht door middel van een voorlopig verhoudingsgetal “zie bijlage 6a”. Deze aftrek zal later worden geregulariseerd door rekening te houden met het definitief verhoudingsgetal.

Het definitief verhoudingsgetal voor een bepaald jaar wordt steeds het voorlopig verhoudingsgetal voor het volgend jaar.

Via het bepalen van dit definitief verhoudingsgetal zal de aftrek van het voorbije jaar, op grond van het voorlopig verhoudingsgetal, geregulariseerd worden onder de vorm van een herziening. Dit gebeurt door het voorlopig verhoudingsgetal met het definitief verhoudingsgetal te vergelijken.

De herziening kan zowel een terugstorting van BTW inhouden of een extra aftrek in het voordeel van de hogeschool.

Het definitief verhoudingsgetal moet uiterlijk 20 april van het volgend jaar worden vastgesteld. Het berekeningsblad dat het verhoudingsgetal rechtvaardigt moet bij het bevoegde controlekantoor worden ingediend.

Een voorbeeld van een bevestiging van het algemeen verhoudingsgetal door de BTW administratie vind je in bijlage 6b.

6.2 Werkelijk gebruik

[Art.46 § 2 W.BTW]: In afwijking van §1 kan door of vanwege de Minister van Financiën aan de belastingplichtige, op zijn verzoek, vergunning worden verleend om het recht op aftrek uit te oefenen met inachtneming van het werkelijk gebruik van de goederen en diensten of van een deel daarvan. De belastingplichtige kan door of vanwege de Minister van Financiën worden verplicht op die wijze te handelen, wanneer de aftrek naar verhouding van de in §1 genoemde breuk leidt tot ongelijkheid in de heffing van de belasting.

Kenmerken:

- Activiteiten zijn duidelijk van elkaar gescheiden
- Kosten kunnen direct toegewezen worden
- Gemeenschappelijke kosten= aftrek volgens bijzonder verhoudingsgetal
- Kan opgelegd worden door de Administratie

Om het werkelijk gebruik te kunnen toepassen dient men geen aanvraag te plaatsen bij het bevoegd BTW-kantoor.

6.2.1 Bepaling van het werkelijk gebruik

Indien de gemengde belastingplichtige gebruik maakt van de regel van het werkelijk gebruik om zijn aftrekbare BTW te bepalen, moet hij zijn boekhouding hieraan aanpassen.

Dit kan op 2 manieren:

1. Analytisch niveau, we kunnen dit door een apart analytisch nummer aan te maken.
2. Wanneer er niet op analytisch niveau gewerkt wordt → het aankoopdagboek opsplitsen in drie aankoopboeken:
 - Een aankoopboek voor de inkomende handelingen van de belastbare activiteit;
 - Een aankoopboek voor de inkomende handelingen van de vrijgestelde activiteit;
 - Een aankoopboek voor de gemengde kosten van beide activiteiten.

Bij UC Limburg vzw passen we de eerste methode toe.

Wanneer wordt werkelijk gebruik bij een hogeschool toegepast?

Twee hogescholen richten samen een gebouw op. Omdat een aantal leveranciers niet de mogelijkheid hebben om gesplitst te factureren aan beide scholen (a.o nutsvoorzieningen) wordt het werkelijk gebruik toegepast. Werkelijk gebruik laat toe om de BTW op het door te rekenen deel volledig te recupereren om daarna dat deel van de factuur door te rekenen aan de andere hogeschool.

Voorbeeld

Hogeschool A en hogeschool B richten samen een gebouw op.

Hogeschool A heeft 38% aandeel en hogeschool B 62%.

Hogeschool B betaalt de facturen (21% BTW). Hogeschool B moet de facturen voor 38% doorfactureren aan A.

Volgens het algemeen verhoudingsgetal kan B slechts 2% van de 21% recupereren. Maar omdat ze het werkelijk gebruik toepast kan B de volledige 21% recupereren van het door te rekenen deel.

Voor een uitgewerkt voorbeeld met facturen verwijs ik naar bijlage 7.

7 Overgang van BTW-plicht naar niet BTW-plicht, overgang van niet BTW-plicht naar BTW-plicht

7.1 Herzieningen op investeringen

Wat is een bedrijfsmiddel [art.6 KBnr.3]?

Voor de BTW-wetgeving wordt als bedrijfsmiddel beschouwd de lichamelijke goederen, zakelijke rechten of diensten die bestemd zijn om op duurzame wijze te worden gebruikt als werkinstrument of exploitatiemiddel binnen de onderneming.

Vanaf 1/1/2014 wordt de aankoop van klein materiaal, klein gereedschap en kantoorbehoeften slechts als bedrijfsmiddel beschouwd, zodra de eenheidsprijs 1000,00 euro exclusief BTW bedraagt. Goederen aangekocht voor 1/1/2014 moeten nog steeds het bedrag van 250,00 euro exclusief BTW overstijgen.

Men wil door deze wijziging vooral de herziening van laptops, tablets, iPhones, ... tegen gaan.

Bij de aanschaffing van een bedrijfsmiddel gaat er een herzieningsperiode in van vijf of vijftien jaar, afhankelijk van de aard van het bedrijfsmiddel, waarbinnen men de aftrekbare BTW jaarlijks kan herzien.

Of een goed of een dienst wordt beschouwd als bedrijfsmiddelen heeft wel degelijk zijn belang.

In eerste instantie wordt enkel de aankoop van een bedrijfsmiddel opgenomen in rooster 83 van de BTW-aangifte. De aankopen van andere goederen en diensten komen in rooster 81 of 82 terecht.

Praktische gevolgen

De belastingplichtige moet een overzicht opstellen van alle bedrijfsmiddelen, de zgn. 'bedrijfsmiddelentabel'. Op basis daarvan kan de administratie makkelijker tot controle overgaan: bestaat er recht op aftrek voor het betrokken bedrijfsmiddel? Werd de aftrek correct toegepast? Werden de noodzakelijke herzieningen doorgevoerd?

De herzieningen moeten worden verricht in de aangifte van de maand april. Ze worden opgenomen in de roosters herzieningen van de BTW-aangifte.

Daarbij wordt er ook een berekeningsblad ingediend bij het bevoegde controlekantoor, dat het verhoudingsgetal rechtvaardigt.

De gedane BTW aftrek moet in sommige gevallen herzien worden

Als een gemengde of gedeeltelijke belastingplichtige minder/meer BTW activiteit gaat uitvoeren: het algemeen verhoudingsgetal verandert van bijvoorbeeld 12% belastbare en 88% vrijgestelde activiteit naar 0% belastbare en 100% vrijgestelde activiteit.

Zijn recht op BTW aftrek verdwijnt.

Er moet geen herziening worden verricht wanneer het verschil tussen het voorlopig verhoudingsgetal en het definitief verhoudingsgetal geen 10% bedraagt.

Aangezien de BTW aftrek al heeft plaatsgevonden, kan het zijn dat er nu teveel BTW is afgetrokken. De aftrekbare BTW moet worden herberekend, en het teveel aan afgetrokken BTW moet worden teruggestort. Deze verplichting tot herziening geldt enkel voor de bedrijfsmiddelen. De BTW aftrek voor goederen van minder dan 1.000,00 euro moet dus niet worden herzien.

Opmerking:

In de praktijk komt dit in een hogeschool niet voor omdat het algemeen verhoudingsgetal constant blijft.

8 Wat moet er allemaal op een factuur vermeld worden?

BTW mag slechts in aftrek worden genomen als er een geldige aankoopfactuur kan worden voorgelegd. Er kan nooit BTW worden afgetrokken op basis van pro-forma facturen, bestelbonnen, leveringsbonnen,

Het is de taak van de verkoper (levering van goederen of diensten) om een geldige factuur op te stellen.

Zowel de originele factuur als het dubbel exemplaar dienen verplicht de volgende vermeldingen te bevatten:

- Vermelding van het woord ‘factuur’ of ‘invoice’;
- Factuurdatum
- Leveringsdatum
- Factuurnummer
- Naam, adres en BTW-nummer van de onderneming (verkoper)
- Naam, adres en BTW-nummer van de klant
- Omschrijving van de handeling
- Maatstaf van heffing
- BTW-tarief en BTW-bedrag
- Eventueel verwijzingen naar vorige facturen (in het geval van creditnota's en aangerekende voorschotten)
- Munteenheid
- Factuur zonder BTW= vrijstellingsregeling vermelden
- RPR⁸: enkel voor vennootschappen.
 - o Rechtbank van koophandel Antwerpen, Afd. Hasselt. Via volgende site kun je achterhalen welke rechtbank bevoegd is:
<http://www.juridat.be/kantons/kantons.htm>

Het is belangrijk dat al deze vermeldingen op de factuur staan. Bij niet naleving kunnen sancties opgelegd worden.

Wanneer de verkoopfactuur betrekking heeft op een intracommunautaire handeling of werk in onroerende staat, moet de volgende vermelding op de factuur staan: ‘BTW verlegd’. Er moet dus niet langer naar een wetsartikel verwezen worden.

Voor meer info over de uitreiking van facturen verwijs ik naar bijlage 8, circulaire AAFisc Nr. 53-2013 uitreiking van facturen.

⁸ Rechtspersonenregister= gerechtelijk arrondissement van een rechtspersoon (daar waar men een rechtszaak kan beginnen). Rechtbank van Koophandel

9 Opeisbaarheid van de BTW, definitieve regeling

Vanaf 1/1/2015 is de nieuwe regeling in verband met opeisbaar BTW van kracht. De aandacht wordt gevestigd op het feit dat sinds 1/1/2013 de uitgifte van de factuur niet langer een oorzaak van opeisbaarheid van de belasting uitmaakt, zelfs niet wanneer zij voorafgaat aan de datum van het belastbaar feit of de incassering van de prijs.

Praktisch:

Tijdstip opeisbaarheid BTW: Voltooiing levering goed/dienst

- Voor 1/1/2013 BTW opeisbaar bij uitreiking factuur
- Vanaf 1/1/2013 zal de BTW niet meer opeisbaar worden door de loutere uitreiking van de factuur. De BTW zal dan enkel nog opeisbaar worden (en dus ook aftrekbaar) op het tijdstip van de levering of de dienst zelf.

Opmerking:

Omdat de boekhoudsoftware nog niet in staat is om hun systeem aan te passen aan de nieuwe regels voorziet de administratie tussen 1.1.2015 en 30.6.2015 een overgangsperiode en mag de oude regeling tijdelijk verder toegepast worden.

Er is zelfs sprake om de regeling volledig af te schaffen.

Zie bijlage 9a beslissing BTW nr. E.T.126.003 dd 07.10.2014 + bijlage 9b beslissing BTW nr. E.T.127.191 dd. 25.11.2014

10 BTW op aankoopfacturen

10.1 algemeen

Zoals ik eerder aangehaald heb, is voor de BTW regelgeving de facturatie van groot belang. De BTW kan namelijk pas gerecupereerd worden indien men in het bezit is van een correct opgestelde factuur. De factuur is voor de BTW een belangrijk controlemiddel. Juist daarom worden er, bij niet-naleving van de opgelegde formaliteiten, meer en meer boetes opgelegd.

De meeste hogescholen zijn gemengd BTW-plichtig, dit wilt zeggen dat ze maar een bepaald percentage mogen aftrekken of terug vorderen van de staat.

Welk percentage afgetrokken mag worden heb ik eerder in hoofdstuk 6.1 algemeen verhoudingsgetal uitgelegd.

Aftrekbaarheid van de BTW

Om te weten of de BTW aftrekbaar is, is het aan te raden om het document van de website www.mesotten.be toe te passen. Dit document is een overzichtstabel van de aftrekbare BTW. Je vindt dit document ook terug in bijlage 10a.

Voorbeeld

Als we op het document van Mesotten naar relatiegeschenken gaan kijken, zien we dat de BTW voor geschenken aan personeel niet aftrekbaar is.

Maar wanneer het geschenken aan personeel zijn ter gelegenheid van een Sinterklaas, kerstmis, nieuwjaar, verjaardag,... zijn geschenken wel aftrekbaar indien:

- Voldaan is aan de algemene regel (<50 euro);
- Ze van collectieve aard zijn;
- ...

Opmerking:

Het is vooral belangrijk om ieder factuur apart te bekijken of er werkelijk recht op aftrek is.

BTW-aangifte aankoopfactuur:

Vak 81/82/83= aankopen HG, diensten en bedrijfsmiddelen

Vak 59= aftrekbare BTW

BTW-aangifte creditnota:

Vak 81/82/83= aankopen HG, diensten en bedrijfsmiddelen

Vak 85= bedrag van de ontvangen creditnota's en de negatieve verbeteringen met betrekking tot de andere handelingen van kader III

Vak 63= terug te storten BTW vermeld op ontvangen creditnota's

10.1.1 Voorbeeld factuur + creditnota

- Aankoopfactuur
- Creditnota
- Boeking aankoopfactuur ProAcc
- Boeking creditnota ProAcc
- Overzicht BTW-vakken aankoopfactuur
- Overzicht BTW-vakken creditnota
- BTW-aangifte

Zie bijlage 10b

10.2 Intracommunautaire verwerving (verlegging van de heffing)

Bij een intracommunautaire verwerving wordt op de aankoopfactuur geen BTW vermeld. De BTW moet wel in België aan de staat betaald worden.

Basisvoorwaarden:

- Goederen komen België binnen via een andere lidstaat van de EU
- De verkoper beschikt over een geldig BTW-nummer.

BTW-aangifte aankoopfactuur intracommunautaire verwerving:

Vak 81/82/83= aankopen HG, diensten en bedrijfsmiddelen

Vak 86/88= intracommunautaire verwervingen

Vak 55= verschuldigde BTW

vak 59= aftrekbare BTW

Vermelding factuur: “BTW verlegd”

BTW-aangifte creditnota intracommunautaire verwerving:

Vak 81/82/83= aankopen HG, diensten en bedrijfsmiddelen

Vak 84= bedrag van de ontvangen creditnota's met betrekking tot de handelingen in rooster 86/88.

Vak 85= bedrag van de ontvangen creditnota's en de negatieve verbeteringen met betrekking tot de andere handelingen van kader III

Vak 86/88= intracommunautaire verwervingen

Vak 61= herziening, verschuldigde belasting in het voordeel van de staat

Berekening: vak 62 x percentage van de niet aftrekbare BTW

Vak 62= herziening, aftrekbare belasting

Berekening: vak 81/82/83 x 21%

Opmerking:

Omdat we als hogeschool gemengd BTW-plichtig zijn (geen 100% recht op aftrek) wordt er bij de creditnota's intracommunautaire verwerving een herziening uitgevoerd.

10.2.1 Voorbeeld factuur + creditnota intracommunautaire verwervingen

- Aankoopfactuur intracommunautair
- Creditnota intracommunautair
- Boeking aankoop intracommunautair ProAcc
- Boeking creditnota intracommunautair ProAcc
- Overzicht BTW-vakken aankoop intracommunautair
- Overzicht BTW-vakken creditnota intracommunautair
- BTW-aangifte

Zie bijlage 10b

10.3 Medecontractant

Een veel voorkomende fout bij werk in onroerende staat is dat de meeste leveranciers niet weten dat een hogeschool BTW-plichtig is. Ze rekenen dan BTW aan op de factuur terwijl deze verlegd moet worden.

Voorbeelden van de meest voorkomende werken in onroerend staat [art. 19§2 W.BTW] zijn handelingen zoals:

- Reiniging, onderhoud, bouw, inrichting van een onroerend goed
- Levering met plaatsing van:
 - Centrale verwarming, airconditioning
 - Sanitaire installatie
 - Elektrische installatie
 - Rolluiken buitenkant van het gebouw
 - Vloerbekleding

Aannemers mogen voor ‘Werken in onroerende staat’ [art. 19§1 W.BTW] en daarmee gelijkgestelde handelingen geen BTW in rekening brengen aan klanten die een BTW-nummer hebben. De klant moet wel de BTW betalen aan de staat.

BTW-aangifte aankoopfactuur medecontractant:

Vak 81/82/83= aankopen HG, diensten en bedrijfsmiddelen

Vak 87= medecontractant

Vak 56= verschuldigde BTW

vak 59= aftrekbare BTW

Vermelding factuur: “BTW verlegd”

BTW-aangifte creditnota medecontractant:

Vak 81/82/83= aankopen HG, diensten en bedrijfsmiddelen

Vak 85= bedrag ontvangen creditnota's met betrekking tot andere handelingen vak 87

Vak 87= medecontractant

Vak 61= herziening, verschuldigde belasting in het voordeel van de staat

Berekening: vak 62 x percentage van de niet aftrekbare BTW

Vak 62= herziening, aftrekbare belasting

Berekening: vak 81/82/83 x 21%

Opmerking:

Omdat we als hogeschool gemengd BTW-plichtig zijn (geen 100% recht op aftrek) wordt er bij de creditnota's medecontractant een herziening uitgevoerd.

10.3.1 Voorbeeld factuur + creditnota medecontractant

- Aankoopfactuur medecontractant
- Creditnota medecontractant
- Boeking aankoop medecontractant ProAcc
- Boeking creditnota medecontractant ProAcc
- Overzicht BTW-vakken aankoop medecontractant
- Overzicht BTW-vakken creditnota medecontractant
- BTW-aangifte

Zie bijlage 10b

11 BTW op verkoopfacturen (rekening houden of er een tegenprestatie is)

11.1 algemeen

Vanaf 2013 moet men de factuur uitreiken ten laatste de vijftiende van de maand na de maand waarin de BTW opeisbaar is geworden over het geheel of een deel van de prijs.

Zoals ik reeds in hoofdstuk 4 heb uitgelegd zijn leveringen van goederen en diensten onder bezwarende titel onderworpen aan de Belgische BTW. Dit betekent dat op een verkoopfactuur steeds BTW wordt aangerekend tenzij een vrijstelling⁹ van toepassing is.

Het is belangrijk om een onderscheid te maken tussen de BTW op klantenfiche en de BTW op de verkoopfactuur. De aard van de handeling is bepalend, niet de aard van de klant.

Voorbeeld:

Een BTW-plichtige klant (bvba) volgt een opleiding, de factuur is vrij van BTW terwijl de klant BTW-plichtig is.

Opmerking:

- Altijd het ondernemingsnummer op de site van kruispuntbank controleren of alle gegevens van de klant kloppen in de boekhouding.
- Wanneer de klant een BTW-nummer heeft controleren of de klant BTW-plichtig is. Dit doen we op de site van Vies of Vatcheck.
 - o Vies¹⁰: http://ec.europa.eu/taxation_customs/vies/?locale=nl
 - o Vatcheck: <http://www.vatcheck.eu/>

⁹ Vrijstelling: art. 44 W.BTW

¹⁰ VIES: VAT Information Exchange System van de Europese Commissie

11.2 Verkoopfacturen met BTW

- Sponsoring: er wordt steeds een factuur met BTW opgesteld. Het is heel belangrijk dat er onderhandeld wordt over de prijs “exclusief BTW”.
Voorbeelden: projecten van studenten, studiedagen, kortfilm van studenten,....
- Diensten: dit is op vraag van de klant (niet onderwijs gerelateerd). Er wordt steeds een factuur met BTW opgesteld.
Voorbeelden: coaching en advies, brochures opstellen, marketingplan opstellen,...
- Gebruiksvergoedingen:
Voorbeelden: ter beschikking stellen van lokalen, aula's, sportzalen (6% BTW), vergaderzalen,....
- Contractonderzoek: Onderzoek in opdracht van de overheid of het bedrijfsleven op basis van een contract.
Voorbeelden: Chemische stresstest door het labo van UC Limburg vzw op vraag van een bedrijf.
- Nutsvoorzieningen
Voorbeelden: doorrekening van elektriciteitskosten, verwarmingskosten,....

BTW-aangifte verkoopfactuur:

Vak 01,02,03= handelingen waarvoor de BTW verschuldigd is door de medecontractant

Vak 54= BTW op de handelingen aangeven in rooster 01,02,03

BTW-aangifte creditnota:

Vak 49= bedrag van de uitgereikte creditnota's en de negatieve verbeteringen met betrekking tot de andere handelingen van kader II

Vak 64= te recupereren BTW vermeld op uitgereikte creditnota's

11.2.1 Voorbeelden verkoopfacturen + creditnota met BTW

- Verkoopfactuur met BTW
- Creditnota met BTW
- Boeking verkoopfactuur met BTW (niet overgedragen) ProAcc
- Boeking verkoopfactuur met BTW (overdragen) ProAcc
- Boeking creditnota met BTW (niet overgedragen) ProAcc
- Boeking creditnota met BTW (overgedragen) ProAcc
- Overzicht BTW-vakken verkoopfactuur met BTW
- Overzicht BTW-Vakken creditnota met BTW
- BTW-aangifte

Zie bijlage 11

11.3 Verkoopfacturen vrij van BTW

- Vrijstelling voor onderwijs [art. 44§2,4° W.BTW]: het verstrekken van onderwijs en beroepsopleidingen zijn vrijgesteld van BTW. Ook de verkoop van handboeken of handleidingen is vrijgesteld van BTW (de bijzaak volgt de hoofdzaak).
Voorbeelden: update BTW, opleiding personenbelasting, opleiding vastgoed,....
Voor meer uitleg verwijst ik naar hoofdstuk 5: wijziging hoe is het vanaf 1/1/2014.
- Vrijstelling voor voordrachtgevers [art. 44,§2,8° W.BTW]
Zie uitleg hoofdstuk 5.2 oplossing commerciële ondernemingen.
- Onroerende verhuur [art. 44§3,2° W.BTW]
De verpachting, de verhuur en de overdracht van huur van uit hun aard onroerende goederen. Een contract waarbij de ene partij zich verbindt om de andere het genot van een zaak te doen hebben gedurende een zekere tijd, en tegen een bepaalde prijs.
Uitzondering: ter beschikking stellen bergruimte voor opslag goederen.
- Contractonderwijs: is een beroepsopleiding, wij gaan op vraag bij de klant onderwijs verstrekken.
Voorbeeld: Bedrijf vraagt om een opleiding op maat te organiseren, management. Er wordt een les uitgewerkt die specifiek aan de noden van het bedrijf voldoet.
- Subsidies: Subsidies worden niet verstrekt onder bezwarende titel. Hierdoor vallen ze niet onder de BTW-wetgeving en worden er geen facturen opgesteld.
- Gezamenlijk onderzoek: door het ontbreken van een tegenprestatie is er geen BTW verschuldigd.
Voorbeeld: twee hogescholen doen samen onderzoek over het busvervoer voor studenten in de nabije regio.
- Schadevergoeding: door het ontbreken van een tegenprestatie is er geen BTW verschuldigd.

BTW-aangifte verkoopfactuur:

Vak 00= Handelingen onderworpen aan een bijzondere regeling

Vermelding factuur: Vrijstelling BTW, Art. 44,§2,4°

BTW-aangifte creditnota:

Vak 49= bedrag van de uitgereikte creditnota's en de negatieve verbeteringen met betrekking tot de andere handelingen van kader II

Vermelding creditnota: Vrijstelling BTW, art. 44,§2,4°

11.3.1 Voorbeelden verkoopfacturen + creditnota vrij van BTW

- Verkoopfactuur vrij van BTW
- Creditnota vrij van BTW
- Boeking verkoopfactuur vrij van BTW (niet overgedragen) ProAcc
- Boeking verkoopfactuur vrij van BTW (overgedragen) ProAcc
- Boeking creditnota vrij van BTW (niet overgedragen) ProAcc
- Boeking creditnota vrij van BTW (overgedragen) ProAcc
- Overzicht BTW-vakken verkoopfactuur vrij van BTW
- Overzicht BTW-vakken creditnota vrij van BTW
- BTW-aangifte

Zie bijlage 11

11.4 Verkoopfacturen intracommunautair

Bij een intracommunautaire levering/dienst wordt op de verkoopfactuur geen BTW vermeld, de BTW wordt verlegd naar de medecontractant in het buitenland (binnen de Europese Gemeenschap) of de BTW wordt betaald door de klant in het buitenland.

11.4.1 Intracommunautaire levering [art. 39bis W.BTW]

Bij een intracommunautaire levering wordt op de verkoopfactuur geen BTW vermeld. De BTW moet wel door de andere lidstaat betaald worden.

Basisvoorwaarden:

- Goederen verlaten België met bestemming een andere lidstaat (niet buiten de Europese Gemeenschap)
- De koper beschikt over een geldig BTW-nummer in een andere lidstaat. Te verifiëren via website VIES http://ec.europa.eu/taxation_customs/vies/vieshome.do?locale=nl

Indien de voorwaarden voor de vrijstelling niet vervuld zijn, is er Belgische BTW verschuldigd.

BTW-aangifte verkoopfactuur intracommunautaire levering:

Vak 46= Vrijgestelde intracommunautaire leveringen verricht in België en ABC-verkopen.

Indienen van een intracommunautaire opgave met code “L”;

Vermelding factuur: “BTW verlegd” of Vrij van BTW, intracommunautaire levering art 39bis W.BTW

BTW-aangifte creditnota intracommunautaire levering:

Vak 48= bedrag van de uitgereikte creditnota's en de negatieve verbeteringen met betrekking tot handelingen in de roosters 44 en 46.

11.4.2 Intracommunautaire dienst [art. 18§1]

Als een dienst wordt beschouwd: elke handeling die geen levering van een goed is.

De basisvoorwaarden van intracommunautaire regeling zijn hier ook van kracht.

BTW-aangifte verkoopfactuur intracommunautaire dienst:

Vak 44 =Diensten waarvoor de buitenlandse BTW verschuldigd is door de medecontractant.

Indienen van een intracommunautaire opgave met code “S”;

Vermelding factuur: “BTW verlegd” of Vrij van BTW, intracommunautaire levering art 39bis W.BTW

BTW-aangifte creditnota intracommunautaire dienst:

Vak 48= bedrag van de uitgereikte creditnota's en de negatieve verbeteringen met betrekking tot handelingen in de roosters 44 en 46

Medecontractant

Een hogeschool levert geen werk in onroerende staat dus ga ik dit punt ook niet bespreken.

Wanneer wordt er een schuldvordering opgesteld in plaats van een factuur?

Er wordt meestal een schuldvordering opgesteld als het gaat om een subsidie. Er is dan geen tegenprestatie. Eén subsidieproject wordt vaak uitgevoerd in meerdere hogescholen. Eén hogeschool krijgt het geld gestort. Als een andere deelnemende hogeschool haar deel wilt ontvangen, wordt er een schuldvordering opgesteld in plaats van een factuur.

11.4.3 Voorbeelden intracommunautair + creditnota

- Verkoopfactuur intracommunautair
- Creditnota intracommunautair
- Boeking creditnota intracommunautair (overgedragen) ProAcc
- Overzicht BTW-vakken creditnota intracommunautair
- Overzicht BTW-vakken intracommunautair vak 44
- Boeking intracommunautair vak 44 (niet overgedragen) ProAcc
- Boeking intracommunautair vak 44 (overgedragen) ProAcc
- BTW-aangifte

Zie bijlage 11

12 BTW-aangifte

Voordat we de BTW-aangifte kunnen indienen via INTERVAT, zijn er een aantal stappen die we moeten uitvoeren ter controle. In bijlage 12a vind je het werkdocument BTW-aangifte. Dit is een beknopte versie van onderstaande stappen en handig om bij je te leggen als je de BTW-aangifte opmaakt.

We gaan als voorbeeld de maand 1506 indienen

Stap 1: Controleren of alle verkoopfacturen van de maand 1506 overgeboekt zijn.

Je moet er altijd voor zorgen dat de verkoopfacturen van de maand van de BTW-aangifte overgedragen zijn of ingeboekt zijn in de module boekhouding.

Hoe controleren we dit in ProAcc: *Module facturatie – opvolging documenten*

Bij opvolging documenten mogen geen verkoopfacturen meer staan van de maand 1506. Als ze niet overgeboekt worden, komen de bedragen ook niet terecht in de desbetreffende vakken van de BTW-aangifte.

Stap 2: controleren of de proef- en saldibalans van de periode net voor de BTW-aangifte op nul staat.

Voorbeeld:

BTW-aangifte maand 1506 → periode net voor de BTW-aangifte = 1501-1505

Periode 1501-1505

	Debetsaldo	Creditsaldo
499200 (aftrekbare BTW)		
499300 (verschuldigde BTW)		
499400 (BTW IC)		
499500 (BTW MC)		

Opmerking:

Indien bij het debet- en creditsaldo bedragen zijn ingevuld, moeten we achterhalen hoe dit komt. In de meeste gevallen komt dit voor wanneer er per ongeluk nog geboekt werd in één van de periodes die reeds afgesloten is. Bijvoorbeeld 1505

Het is belangrijk dat je dit eerst rechtzet voor je verder gaat naar stap 3.

Stap 3: Proef- en saldibalans van de periode van de BTW-aangifte

Controle van de maand 1506

	Debetsaldo	Creditsaldo
499200		
499300		
499400		
499500		

Saldo van $499300 + 499400 + 499500 - 499200 =$ vak 71 BTW-aangifte

Opmerking:

Opletten met herzieningen (vak 61 & vak 62). Extra controles uitvoeren of de creditnota's medecontractant en intracommunautaire verwerving correct zijn geboekt.

Stap 4: Logische controles uitvoeren op de BTW-aangifte

a. Aankopen

Vak 81 (aankoop HG, grond- en hulpstoffen) =

Vak 82 (aankoop diensten en diverse goederen) =

Vak 83 (aankoop bedrijfsmiddelen) =

Vak 59 (aftrekbare BTW) =

Vak $\{81 + 82 + 83\} \times 21\% \times 2\%^{11} >$ vak 59

b. Verkopen

Vak 01 (verkoop 6%) $\times 6\%$ =

Vak 02 (verkoop 12%) $\times 12\%$ =

Vak 03 (verkoop 21%) $\times 21\%$ =

Vak 54 (BTW op de handelingen aangegeven in rooster 01,02,03) =

Vak 01 + vak 02 + vak 03 = vak 54

¹¹ 2% recht op aftrek (van de 21% BTW mogen we 2% aftrekken)

c. Buitenlandse verkopen

Vak 44 (diensten waarvoor de buitenlandse BTW verschuldigd is door medecontractant)

Vak 46 (vrijgestelde intracommunautaire leveringen verricht in België en ABC-verkopen)

d. Buitenlandse creditnota's

Vak 48 (handelingen rooster 44 en 46)

→ Steeds een intracommunautaire opgave indienen

In het boekhoudprogramma ProAcc vinden we een overzicht van de buitenlandse verkopen terug bij *boekhouding* → *klanten* → *IC opgave*.

Bij een intracommunautaire opgave moeten we altijd controleren op de geldigheid van het buitenlandse BTW-nummer. Dit doen we op de website VIES:

http://ec.europa.eu/taxation_customs/vies/vieshome.do?locale=nl

e. Intracommunautaire verwervingen

Vak 84 (creditnota's voor handelingen vak 86 en 88) =

Vak 86 (intracommunautaire verwervingen) =

Vak 88 (intracommunautaire diensten) =

Vak 55 (BTW op handelingen aangegeven in rooster 86,88) =

$(\text{Vak } 84 + 86 + 88) \times 21\% \geq \text{vak } 55$

$\text{Vak } 84 \times 21\% = \text{vak } 62^{12}$

$\text{Vak } 62 \times 2\% (\text{recht op aftrek}) = \text{vak } 61^{13}$

¹² Vak 62= diverse btw-regularisaties in het voordeel van de aangever

¹³ Vak 61= diverse btw-regularisaties in het voordeel van de staat

f. Medecontractant

Vak 87 (medecontractant) =

Vak 56 (BTW op de handelingen aangegeven in rooster 87) =

Vak 87 X 21% = vak 56

Wanneer vak 56 verschillend is van de berekening, controleren we vak 85 of er bedragen instaan die betrekking hebben op vak 87.

Vak 85= met betrekking tot de andere handelingen¹⁴ van kader III

Wanneer er bedragen betrekking hebben op vak 87 voeren we de volgende berekening uit:
(Vak 85 + 87) x 21% = vak 56

Opmerkingen:

- Indien er bepaalde controles niet correct zijn dan moeten we uitzoeken welke reden dit heeft. We kunnen dit achterhalen door het detail van het vak(ken) van de BTW-aangifte af te drukken:
BTW-aangifte → detail → details (beeld) → één vak (filter) → desbetreffende vak kiezen.
- Ook zeker controleren of vak 47 niet ingevuld is. Sinds 2010 dient de omzet van onderwijs opgenomen te worden in vak 00.

Stap 5: Details van de vakken van de BTW-aangifte controleren en afdrukken

Controle:

Voor de vakken 86, 87 en 88: iedere factuur in het boekhoudprogramma nakijken of de vakken correct zijn ingevuld. Het komt wel eens voor dat per vergissing vak 86 en vak 87 tegelijkertijd zijn ingevuld.

BTW-aangifte → detail → details (beeld) → één vak (filter) → vak kiezen.

Wat controleren we precies?

- Boeking aankoopfactuur medecontractant
 - ✓ totaalbedrag = nettobedrag
 - ✓ zijn vak 87 en vak 56 correct ingevuld
 - ✓ is de aftrekbare BTW 2% van de niet-aftrekbare BTW (verhoudingsgetal)
- Boeking aankoopfactuur intracommunautaire verwerving
 - ✓ Totaalbedrag = nettobedrag
 - ✓ Zijn vak 86 of 88 en vak 55 correct ingevuld
 - ✓ Is de aftrekbare BTW 2% van de niet-aftrekbare BTW (verhoudingsgetal)

¹⁴ Met andere handelingen worden de vakken 81,82,83 en 87 bedoeld

- Voor de grote¹⁵ bedragen nemen we de factuur erbij.
 - ✓ Controleren of beide BTW-nummers aanwezig zijn
 - ✓ Is het werkelijk een intracommunautaire verwerving of medecontractant?
- Indien er twijfel is over een factuur: de factuur erbij nemen en controleren op juistheid.
 - ✓ Aftrekbaarheid BTW (abbonnementen 6% BTW)

Afdrukken:

Indien de voorgaande vakken correct in het boekhoudprogramma zijn ingevuld kunnen we de volgende vakken afdrukken: Vak 86,87,88,55 en 56.

BTW-aangifte → detail → details (beeld) → één vak (filter) → vak kiezen → afdrukken (scherm)

De BTW-aangifte drukken we ook af om de vakken te kunnen vergelijken.

Opmerking:

De vakken worden samen met de BTW-aangifte bijgehouden. Dit wordt gedaan omdat ze naderhand nog kunnen dienen ter controle.

Stap 6: diverse boeking, proef- en saldibalans tegenboeken van de maand van de BTW-aangifte (1506)

	Debetsaldo	Creditsaldo
499200		
499300		
499400		
499500		
451000		

We boeken de bedragen van de proef- en saldibalans van stap 2 tegen. Zo komt alles op nul terecht in de boekhouding en kunnen we beginnen te boeken in de volgende periode (1507).

Opmerking:

Ter controle de proef- en saldi balans van de gecontroleerde periode 1506 terug openen en controleren of de bedragen effectief weggeboekt zijn.

¹⁵ Ongeveer vanaf 10.000,00 euro spreken we van grote bedragen

Stap 7: dagboeken + centralisatie afdrukken

Volgende dagboeken en centralisaties drukken we af:

- Aankoopdagboek + centralisatie
- Creditnota's aankoopdagboek + centralisatie
- Aankoopdagboek studentenvoorziening + centralisatie
- Creditnota's aankoopdagboek studentenvoorzieningen + centralisatie
- Verkoopfacturen + centralisatie
- Creditnota's + centralisatie

Boekhouding → dagboeken afdrukken → periode invullen → aankoopdagboek → OK → scherm → centralisatie volledig afdrukken → dagboeken enkel laatste pagina afdrukken (waar de BTW vakken opstaan).

Opmerking:

De dagboeken worden samen met de BTW-aangifte bijgehouden. Dit wordt gedaan omdat ze naderhand nog kunnen dienen ter controle.

Stap 8: INTERVAT, indienen van de BTW-aangifte

<http://www.minfin.fgov.be/PORTAIL2/NL/e-services/intervat/index.htm>

Wanneer je een herziening uitvoert, moet je niet vergeten om de verklaring mee te sturen. Een voorbeeld van een verklaring vind je in bijlage 12b.

Vergeet ook niet bij het indienen van de BTW-aangifte via INTERVAT in het vak opmerkingen te noteren dat we als hogeschool een gemengd BTW-plichtig rechtspersoon zijn en een verhoudingsgetal hebben van 98%. Slechts 2% van de BTW op de aankopen kan worden gerecupereerd.

Tip: Het is handig om voor de creditnota's medecontractant en intracommunautaire verwervingen een Excel-bestand bij te houden. Zo heb je de gegevens voor de verklaring altijd snel ter beschikking.

Extra informatie voor het elektronisch indienen van het algemeen verhoudingsgetal via Intervat van de BTW-aangifte vind je in bijlage 14c.

Stap 9: BTW omzet vergelijking invullen

De BTW omzet vergelijking geeft een vergelijking tussen de gegevens van de verschillende BTW-aangiften en de omzet (boekingen op de rekeningen van de klasse 70-76).

Dit is een controle of alle verkopen opgenomen zijn in de BTW-aangifte . Dit wordt vaak door bedrijven in de privé gebruikt om zwartwerk tegen te gaan.

Je vindt de omzet terug op de centralisatie van het verkoopdagboek.

Opmerking:

Het berekeningsblad met de berekening van het omzetcijfer moet op elk moment kunnen voorgelegd worden als het hoofd van het BTW-kantoor ernaar vraagt.

Daarmee is het belangrijk dat dit iedere maand ingevuld wordt.

Voor de berekening verwijs ik naar bijlage 12c. Ik heb als voorbeeld reeds de eerste 2 maanden ingevuld.

$\{\text{Vak } 00+01+02+03+44+45+46+47-48-49\} - \{\text{som van de 7-rek}\} = 0$

Wanneer je alles hebt ingegeven, moet de controle op rij 91 op nul staan. Is dit niet het geval dan is er een ergens een fout gebeurd.

12.1 Wat als er negatieve bedragen in de BTW-aangifte staan?

Als er negatieve bedragen op de BTW-aangifte staan, krijg je hiervan een melding van het boekhoudprogramma. Een voorbeeld van de melding vind je terug in bijlage 13a.

De vak(ken) worden in de BTW-Aangifte automatisch op nul gezet “zie bijlage 13b en 13c”. De bedragen moeten afgetrokken worden in de volgende periode.

Voorbeeld

Aangifte december 2014

Vak 81= -20.000,00 euro

Aangifte januari 2015

Vak 81= +25.000,00

Je moet het bedrag van december verrekenen met de aangifte van januari.

$-20.000,00 + 25.000,00 \text{ euro} = 5000,00 \text{ euro}$

Vak 81 voor de aangifte van januari = 5000,00 euro

Wanneer het bedrag van de aangifte van januari kleiner is dan de aangifte van december, moet je het overschot bij de aangifte van februari verrekenen.

Opmerking:

Het is belangrijk dat je een overzicht bijhoudt, zodat je bij de volgende aangifte het overzicht direct voorhanden hebt.

12.2 Decembervoorschot

Elke belastingplichtige die op 1 december gehouden is tot het indienen van BTW-maandaangiften moet een voorschot voldoen op de verschuldigde belasting met betrekking tot de handelingen van de maand december. Het voorschot moet uiterlijk 24 december worden betaald.

Wanneer je de BTW-aangifte van november indient, heb je 2 keuzes:

1. Forfaitair: dit is het bedrag van de verschuldigde BTW uit rooster 71 van de aangifte over de maand november
2. Op basis van de werkelijke verschuldigde BTW over de periode 1 tot 20 december. Je vult het bedrag in vak 91 van de BTW-aangifte. Je kunt bij deze methode vermijden om BTW te betalen door de verkoopfacturen na 20 december op te stellen.

Op de boekhouding van UC Limburg vzw volgen we de eerste methode.

Opmerking:

Wanneer je op 19 januari de aangifte van december opmaakt en het decembervoorschot is meer dan wat je uiteindelijk moet betalen, dan hoeft je geen BTW te betalen. Je mag de rest van het verschil verrekenen bij de volgende BTW-aangifte.

Voorbeeld

Op 19/12/2014 verwerk je de BTW-aangifte van november. Het bedrag dat je moet betalen is 234.012,01.

Als decembervorschot stort je uiterlijk 24/12/2014 234.000,00 euro aan de BTW.

Op 19/1/2015 verwerk je de aangifte van december 2014. Het bedrag dat je moet betalen is 139.000,00 euro. Je hoeft dit bedrag niet te betalen omdat je reeds 234.000,00 euro hebt betaald. Het verschil van 234.000,00 euro en 139.000,00 euro mag je verrekenen bij de volgende BTW-aangifte.

12.3 Periode 1412, BTW-aangifte

Omdat we als hogeschool in 2015 nog ongeveer 2 maanden verder blijven boeken (aankoopfacturen) in de periode 1412 moeten we bij de aangifte van februari op 19/3/2015 een herziening uitvoeren.

We nemen het bedrag van vak 71 van de BTW-aangifte op 19/1/2015. Dit doen we minus het bedrag van vak 71 wat op 19/3/2015 in de BTW-aangifte staat van de periode 1412.

Voorbeeld

Op 19/1/2015 hebben we voor de periode 1412 een bedrag van 139.172,02 euro in rooster 71

Op 19/3/2015 hebben we voor de periode 1412 een bedrag van 250.335,39 euro in rooster 71 van de aangifte staan.

Het verschil 111.163,37 euro moeten we via een herziening via vak 61 van de BTW-aangifte van februari opnemen.

Opmerking:

Als hogeschool doen we dit op deze manier omdat we een grote onderneming zijn en er nog veel facturen van 2014 toekomen in het jaar 2015.

Voorbeeld van de herziening van vak 61 vind je in bijlage 12d.

12.4 Vak 00 (voorheen vak 47)

Vanaf het jaar 2010 dient de omzet van onderwijs opgenomen te worden in vak 00 en niet meer in vak 47.

In rooster 00 wordt vermeld:

Het bedrag van de handelingen van een **gemengde** belastingplichtige die volgens artikel 44 van het BTW-Wetboek van de belastingen zijn vrijgesteld.

Voorbeelden van handelingen die hieronder vallen:

- Opleidingen
- Contractonderwijs
- Studentenrekeningen

Opmerking:

Altijd goed controleren of de bedragen effectief in vak 00 staan en niet meer in vak 47 bij de BTW-aangifte

De toelichting voor het invullen van de BTW-aangifte uitgegeven door de FOD financiën vind je in bijlage 14a. Het aangifteformulier 625-N-2015 vind je in bijlage 14b.

13 Besluit

Algemeen wil ik besluiten dat dit eindwerk de mogelijkheid moet bieden aan gemengd BTW-plichtige hogescholen, die een centrale boekhouding voeren met het boekhoudprogramma ProAcc, om een correcte BTW-aangifte in te dienen via INTERVAT.

Tevens biedt het de mogelijkheid aan elke hogeschool om de facturatie te controleren op volledigheid, en indien nodig, aan te passen aan de hand van de uitgewerkte voorbeelden.

De praktische gids is voornamelijk opgesteld met het oog op hogescholen, die gebruik maken van het boekhoudprogramma ProAcc. Toch biedt het enkele interessante tips die ook gebruikt kunnen worden door andere belanghebbenden.

Toch is er een begrenzing in dit eindwerk:

De BTW-wetgeving verandert continu. Hierdoor is het belangrijk om goed op de hoogte te blijven van de laatste nieuwe wetgeving.

- Een belangrijk wijziging van de wet sinds 1/1/2014 is dat een commerciële onderneming een factuur met BTW dient op te stellen.
- Het boekhoudprogramma moet vanaf 30/6/2015 aangepast worden aan de opeisbaarheid van de BTW.

Zelf wil ik besluiten dat ik het maken van dit eindwerk een heel leerrijke ervaring vond. Ik hoop dat het een inspiratiebron mag zijn voor mijn medestudenten en collega's.

Bedankt

14 Bronvermelding

Voor het opstellen van deze praktische gids heb ik volgende werken geraadpleegd.

Handboek

De Lembre, E., Everaert, P., Verhoeve, J. (2013). Handboek boekhouden: dubbel boekhouden basisbeginsel. Antwerpen: Intersentia.

Eindwerk

Frooninckx, J. (2008-2009). Het statuut van de gemengde belastingplichtige [eindwerk]. Heverlee: Katholieke Hogeschool Leuven – departement Economisch Hoger Onderwijs.

Internet

VSKO, hogeschooldecreet. (2010). Geraadpleegd op 8/2/2015,
http://ond.vsko.be/portal/page?_pageid=1516,3278871&_dad=portal&_schema=PORTAL

VSKO, dienstverleningsdecreet. (2010). Geraadpleegd op 8/2/2015,
http://ond.vsko.be/portal/page?_pageid=1516,3279204&_dad=portal&_schema=PORTAL

Mesotten, aftrekbare kosten BTW. (2014). Geraadpleegd op 4/3/2015,
http://www.mesotten.be/aftrekbare_kosten.htm

Federale overheidsdienst Financiën, Elektronische BTW-Aangifte. (2015). Geraadpleegd op 19/2/2015,
<http://financien.belgium.be/nl/E-services/Intervat/>

Vies, Systeem voor de uitwisseling van BTW-informatie, geldigverklaring BTW-nummer. (2015). Geraadpleegd op 8/3/2015,
http://ec.europa.eu/taxation_customs/vies/vieshome.do?locale=nl

Federale overheidsdienst financiën, Wetboek BTW. (2015), geraadpleegd 4/3/2015,
<http://ccff02.minfin.fgov.be/KMWeb/document.do?method=view&id=e154233d-dc0e-4c0f-9bbf-afc79e797448#findHighlighted>

Federale overheidsdienst financiën, circulaires en beslissingen. (2015), geraadpleegd 4/3/2015,
<http://ccff02.minfin.fgov.be/KMWeb/main.do?home=true>

Federale overheidsdienst financiën, elektronisch indienen verhoudingsgetal. (2014), geraadpleegd 8/2/2015,
<http://minfin.fgov.be/portail2/nl/downloads/e-services/intervat/verhoudingsgetal.pdf>

Federale overheidsdienst Justitie, Territoriale bevoegdheid. (2015) Geraadpleegd 20/3/2015,
<http://www.juridat.be/kantons/kantons.htm>

Opleidingen

Opleiding 4/11/2014 KU Leuven

Opleiding Banaba boekhoudkundig en fiscale expertise, gedeelte BTW

Update BTW 20/3/2014: Opreel, J. (2014).

Update BTW 26/3/2015: Opreel J. (2015).

Andere

Interne nota's UC Limburg vzw

ProAcc, boekhoudprogramma

Modeling overleg